

Ohlasy čtenářů

Revize pracovních strojů

Celý život jsem pracoval v průmyslovém závodě při údržbě a stavbě elektrických zařízení a také jako revizní technik. Naše firma se nyní zabývá jednak instalací elektrického zařízení do nových strojů firmě, která stroje vyrábí, jednak také elektroinstalací strojů již dodaných a sestavených na místě, kde budou pracovat.

V prvním případě, u nových strojů, udělám já zkoušky podle ČSN EN 60204-1, nedělám však funkční zkoušku. Tu provádí technik firmy, která elektroinstalaci objednala. Technik stroje uvádí do provozu a ručí za to, že stroj po všech stránkách funguje a je bezpečný. Naši činnost kontroloval i státní orgán, stroje jsou schválené zkušebnou a není proti tomu žádných námitek. Na základě výsledků všech zkoušek vystaví výrobce prohlášení o shodě.

Připojujeme také nové stroje od různých výrobců a na připojení provádíme výchozí revizi.

V druhém případě jde většinou o velké stroje, které se uvádějí do provozu několik dní a uvádějí je do provozu specialisté. Různé typy zkoušek již byly provedeny výrobcem ve výrobním závodě, a při předávání proto vzniká mnoho otázek, kdo je k čemu kompetentní – proč dělat něco, co není v naší kompetenci nebo čemu nerozumíme, nebo proč se učít ovládat stroj jen proto, abych mohl udělat funkční zkoušku, když to dál už nikdy nebudu potřebovat? Navíc některé zkoušky nelze provést před započítím vlastní práce stroje, a jiné naopak po jejím započítí. Proto je velice důležité se s majitelem dohodnout před započítím práce, jakým způsobem se bude postupovat – co vyzkouší revizní technik, co údržbář, co obsluha, a co popřípadě jiní specialisté.

Obsah těchto kontrol se v podstatě oproti revizím nezmění. Jen se změní název, a místo revizí se to bude jmenovat kontrola.

Co se změní, bude termín a způsob zápisu. Termín se zkrátí. Způsob zápisu se musí změnit, zjednodušit, protože se kontrola bude opakovat jedenkrát za rok.

Nebude se vypracovávat pracovní revizní zpráva. Navrhl jsem si tiskopis, který se vyplní jen jednou a při následné kontrole se po provedené kontrole podepíše a napíše se zjištěné závady. O kontrole se napíše jen jednoduchý zápis, které stroje byly kontrolovány, a seznam závad.

Vlastně jsme se vrátili k ČSN 34 3800, kde „revize strojů“ byly označovány jako „dílní revize“ a mohli je provádět elektrikáři. Takovou činnost jsem řídil – vypracoval jsem si návod pro dílní revizi, provedl školení a elektrikáři dělali revize strojů, o které se starali.

Byl bych rád, kdyby mně odborník na zákony řekl, zda si zákony a nařízení vlády vykládám dobře: nařízení vlády 378/2001 je sedm let staré a zatím, pokud vím, se jím nikdo neřídí. Protože v jeho §4 je uvedeno, že následná kontrola za jeden rok se provádí, nestanoví-li normová hodnota jinak.

Až do roku 2005 platila ČSN 33 1500 a ČSN 33 2000-6-61 nejen na instalace budov, ale i na elektrické zařízení strojů. Proto se termíny a způsob provádění revizí řídily těmito normami.

To se změnilo v roce 2004 a 2005. Nyní ČSN 33 1500 a ČSN 33 2000-6-61 platí jen na elektroinstalaci budov a stroje se musí řídit podle NV 378/2001.

Kontroly strojů podle nařízení vlády nemusí provádět revizní technici, protože na kontroly se normy o revizích nevztahují a nařízení vlády kvalifikaci pracovníků neurčuje.

Mám proto v této souvislosti otázky:

- Přestože v záhlaví nařízení vlády je, že platí na nářadí, bude se elektrické ruční nářadí revidovat i nadále podle ČSN 33 1600?
- Podle čeho se budou revidovat nebo kontrolovat elektrické odporové pece?

Pracovní stroj to není, na pece jsou jiné normy, přístroj nebo nářadí také ne. Je to technické zařízení? Určitě ano. ČSN 33 1500 a ČSN 33 2000-6-61 na pece také neplatí, není to elektroinstalace budovy. Elektrické odporové pece jsou vyrobeny podle samostatných norem, ale v některých normách se uvádí, že se elektrické zařízení pece provede podle ČSN EN 60204-1.

Co se myslí v nařízení vlády pod pojmem technické zařízení? Je to např. strojovna vzduchotechniky nebo kotelna?

Já si myslím, že pod pojmem technické zařízení by se mělo zařadit elektrické zařízení vyrobené podle ČSN EN 60204-1.

Hubert Dostál, Rapotín

Revize a kontroly?

Zjednodušíme-li si a zevšeobecníme-li si problematiku kontrol, prohlídek, zkoušek, měření, revizí apod. na otázku, kdo tyto úkony smí provádět, odpovíme si, že pouze u revizí je předepsáno, že revize provádí jen revizní technik, a to v rozsahu a termínech daných normami (především ČSN 33 1500, ČSN 33 1600 a ČSN 33 1610).

Z výše uvedeného plyne, že od 1. 7. 2007 revize elektrických spotřebičů a nářadí můžou provádět pouze revizní technici a kontroly mohou provádět i osoby s odbornou způsobilostí podle § 4 až 8 vyhl. č. 50/78 Sb. Není totiž důvod, aby např. kontrolu před použitím elektrického spotřebiče podle čl. 6.1 ČSN 33 1610 musela provádět osoba s kvalifikací revizního technika! Navíc podle č. 5.1 ČSN 33 1610 by každý uživatel elektrického spotřebiče musel být revizní technik, protože podle tohoto článku každý uživatel před použitím elektrického spotřebiče musí provést kontrolu v rozsahu čl. 6.1!

Jestliže je zájem na tom, aby vznikl funkční systém dohledu nad bezpečností nářadí a spotřebičů a aby pouze revizní technici nemuseli dělat revize nářadí a spotřebičů, musely by se v ČSN 33 1600 a ČSN 33 1610 změnit pojmy „revize“ na „kontroly“.

Ladislav Jiránek

Nová příručka - Verlag Dashöfer ...

K Ježíšku 2007 jsem si nadělal dvousvazkovou publikaci **Elektrotechnické a telekomunikační instalace** (vydavatelství Verlag Dashöfer, bratru 2970 Kč). Očekával jsem, že tak získám kvalitní zdroj informací o zákonech, vyhláškách, rezortních předpisech a normách platných v době vydání publikace. **Chyba lávky!** Nahlédl jsem pouze do některých kapitol a divil jsem se, že publikace se odvolává i na neplatné předpisy. Položil jsem vydavateli otázku, komu je vlastně dílo určeno a zda nese odpovědnost za informace, které jsem si v příručce zakoupil. Obdržel jsem mimo jiné zprávu, že za použití příručky odpovídá uživatel.

... a normy - Český normalizační institut

Přibližně v polovině předloňského roku mi bez předchozího varování přestal ČNI zasílat nabídku nových norem. Obnovil ji až po mojí opětovné objednávce, a to pouze na rok dopředu, a většinou jsem zjistil, že mi nabídka nových norem dochází se zpožděním. Následovalo vždy složité shánění scházějících čísel, abych vůbec zjistil, co mi mohlo uniknout.

V loňském roce se situace opakovala, ale protože ČNI mezitím nabídku zveřejnil na svých www stránkách, objednávku jsem již neopakoval.

Po novém roce jsem se v nabídce na www stránkách ČNI nestačil divit inovacím a „vylepšením“: nenašel jsem např. informaci o tom,

kteřé normy byly vydány v předchozím období, jmenovitě v prosinci 2007, v listopadu 2007, v září 2007 atd.

Dalších nepřesností je však na webových stránkách ČNI tolik, že by to vydalo na dlouhý seznam! Jenom pro příklad uvádím: uvedené normy omezené pouze na některé oblasti elektro (EMC), pouze za nelogicky stanovená období (červen – říjen neurčeného roku), informace pouze o nových normách podle věstníku 1/2008 apod. Dále – nemohu si objednat potřebné změny norem, jsou uvedeny pouze starší verze již nových edicí, nejsou neuvedeny některé nové normy ... No, to snad už k naštvání opravdu stačí!

Na moje telefonické upozornění na nepřesnosti mám prý poslat sdělení e-mailem, ale prý nikoliv na studovnu. Avšak o tom, že na www stránkách ČNI je právě adresa studovny uvedena jako kontaktní, např. pro podání dotazníku sledujícího spokojenost klientů, konkrétní pracovnice nevěděla a tuto skutečnost popírala.

Redakční rada Elektro

Není to poprvé, co mám v úmyslu sdělit vaší redakci své postřehy ze své profesní praxe. Pracuji v oboru elektrotechniky již přes třicet let a po celou tuto dobu odebíráám časopis Elektrotechnik-Elektro. Oba na sebe navazující tituly vždy byly pro mou, a myslím, že nejen pro mou praxi přínosem a zdrojem inspirace. Většinou v dobrém slova smyslu, někdy i ve špatném. Velmi oceňuji, že odborný časopis pro elektrotechniky se snaží oslovovat jak elektrikáře „od ponku“, tak odborníky z akademické púdy a že v podstatě vždy má co říci celému tomtomu spektru elektrotechniků.

Možná však, že by i čtenáře zajímalo, kdo se podílí na utváření časopisu. Proto také velmi oceňuji, že se stal pravidlem sloupek Slovo šéfredaktora, kde se nám, elektrotechnikům mimo redakci, představuje vedení redakce i se svými většinou velmi zdařile formulovanými názory na různé situace v oboru.

Ke složení redakční rady si dovoluím alespoň toto: přestože není v tiráži uvedeno, že kterých firem nebo institucí jsou jednotliví členové redakční rady Elektro, její složení je jistě ku prospěchu časopisu. S některými členy redakční rady se na stránkách Elektro setkáváme i jako s více či méně pravidelnými autory. Naopak další členové se na stránkách Elektro neprezentují vůbec. Má to pro činnost „redakčního rady“ nějaký význam? Z jakých oborů elektrotechniky se členové rekrutují? Jsou v redakční radě zastoupeny všechny vrstvy čtenářské obce? Jak často se schází a co je vlastně předmětem její činnosti?

Nevím, zda tyto a podobné otázky zajímají i ostatní čtenáře, ale já jsem se nad nimi již několikrát zamyslel a docela by mě to zajímalo. V širší souvislosti mi jde o to, že ve své praxi se v celé České republice setkávám se spoustou velmi zajímavých a moudrých lidí – ve firmách, na školách, v průmyslové praxi ... apod. – a ve srovnání s tím se domnívám, že například právě v redakční radě odborného časopisu Elektro, který již odebíráám řadu let, se jistě i takoví lidé nacházejí. Respektive že zastupují vyváženě celou Českou republiku, a nikoliv pouze některý region, nebo dokonce jenom Prahu.

Jsem velmi rád, že v Elektro se setkávám s autory jak například ze Západočeské univerzity, tak z Vysoké školy báňské v Ostravě, jejímž jsem také absolventem a kde jsem na počátku své profesní kariéry po několik let pracoval. Právě české vysoké školství jsem měl na mysli, když jsem hovořil o mnoha moudrých lidech v České republice. Takoví jsou nejen na ostravské VŠB, ale jak jsem zaznamenal, velmi perspektivně se rozvíjí TU Liberec, VUT Brno, Univerzita Pardubice a ZČU v Plzni. Nesmím však zapomenout ani na katedru technických předmětů PF v Hradci Králové.

Jak redakční radě Elektro, tak i vám, pane šéfredaktore, přeji ve vaší další práci mnoho úspěchů, a dovoluji-li, vyjadřuji svoji pochvalu za práci, kterou pro obor elektrotechniky již po léta odvádíte. A z čtenářského hlediska, moje otázky na adresu redakční rady můžete vzít jako další pracovní námět.

*doc. Wratław Wrzeczonek, CSc.,
Český Těšín*

Ohlasy jsou z původního, mnohem většího rozsahu redakčně zkráceny. Původní plné znění a kontakty na autory jsou k dispozici v redakci Elektra.

Normu vydanou v polovině roku 2007 ČSN EN 13201-1 Osvětlení pozemních komunikací – část 1 – výběr ... jsem objednával již 17. 10. 2007 na předepsaném tiskopise. Zastím bez odezvy.

Jak se má vyznat ve spleti předpisů běžný elektromontér, když samotné odpovědné instituce, odborný tisk, vydavatelé či zpracovatelé norem podávají mylné informace?!

Zvažme, zda potřebujeme tak velké množství předpisů, zda je ještě vůbec někdo schopný toto množství předpisů vstřebat a podle nich realizovat elektroinstalace! Provedme revizi platných předpisů. Prosím všechny absolventy kurzů, uživatele příruček, norem a předpisů a další, aby vyžadovali kvalitu od poskytovatelů. Prosím redakci časopisu Elektro, aby umožnila pokládat veřejné otázky autorům příruček, norem a předpisů.

*Ing. Boleslav Jagiello,
projektant elektro, Turnov*



Jiří Fiala

EŠČ –
Elektrotechnický
svaz český,
prezident svazu

Přisuzoval jste někdy význam znamení, ve kterém jste narozen?

Jsem narozen ve znamení Býka. Býci nikam nespěchají, jsou opatrní, svěhlaví, neradi naslouchají varování a mohou na to doplatit. Po vojně jsem vyřešil řadu patentů a založil továrnu AUDION na jejich výrobu a prodej. Po dvou letech byla se ziskem 20 milionů korun zabavena totalitním režimem! Potud si myslím, že na tomto znamení zvěrokruhu něco je.

Je vedle elektrotechniky ještě nějaký obor nebo oblast zájmu, ke kterým máte bližší vztah?

Jako vynálezce jsem byl totalitním režimem označen za nežádoucího. Věnoval jsem se proto průmyslovému právu a stal se soudním znalcem pro patenty a vynálezy, později znalcem v oboru elektrotechniky a ekonomiky v elektrotechnice. Tuto činnost jsem školil, k této práci mám vztah a věnuji se jí doposud.

Jaký je Váš oblíbený literární žánr, autor?

Mezi čtením odborných publikací, odborných norem a legislativních předpisů a využíváním internetu mám rád cestopisy, dějiny a historii. Vyhraněný názor na autora nemám, rád čtu vše, co je dobré a z čeho se mohu poučit.

Co sport, fandíte zvláště některému?

Nikdy jsem zvláštní sportovec nebyl. Protože Býci jsou líní, mám rád motorismus, kterému se věnuji od svých osmnácti let.

Jak a kde nejraději trávíte dovolenou?

Vždy mě přitahovalo moře, málem se mi vyplnilo klukovské přání být námořníkem. Každoročně trávím dovolenou s rodinou a se svým psem (rotvajler) v kempu u moře ve svém obytném karavanu.

Co považujete za nejvýznamnější vynález dvacátého století?

Internet.

Co považujete za nejvýznamnější historickou událost během Vašeho života?

Jednoznačně – pád totalitního režimu.

Oblíbený citát?

Lidi obvykle víc zajímá, kolik ti to hodí, než to, co ti to dává.

(jk)